

Sirküler No: 2028

Sirküler Tarihi: 16.02.2017

KONU : BAĞLI ŞİRKET NEDİR? BAĞLILIK RAPORU DÜZENLEME ZORUNLULUĞU

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 195. maddesine göre; bir ticaret şirketi, diğer bir ticaret şirketinin, doğrudan veya dolaylı olarak oy haklarının çoğunluğuna veya şirket sözleşmesi uyarınca yönetim organında karar alabilecek çoğunluğa sahipse veya kendi oy haklarının yanında bir sözleşmeye dayanarak, oy haklarının çoğunluğuna sahipse bu şirket HAKİM; diğerleri BAĞLI ŞİRKET' tir.

Ticaret Sicil Yönetmeliği'nin 105. maddesine göre **şirketler topluluğundan bahsedebilmek için, BİR HAKİM ŞİRKET İLE BUNA DOĞRUDAN VEYA DOLAYLI OLARAK BAĞLI BULUNAN EN AZ İKİ ŞİRKET olması gerekir.** Neticede şirketler topluluğu için en az üç şirketin olması gerekiyor. Konuyu aşağıdaki şekilde özetlersek;

1. Hakim şirket, bağlı şirketlerde doğrudan veya dolaylı oy haklarının çoğunluğuna sahip olmalı.

Doğrudan hakimiyet; A ve B şirketlerinde en az %51 oranında pay sahibi olan X şirketi, A ve B'ye karşı doğrudan hakim şirket; A ve B bağlı şirket olacaktır.

Dolaylı hakimiyet; X şirketi %100 oranında Y şirketine ortak, Y şirketi de %100 oranında Z şirketine ortaktır. Bu durumda X, Y' ye karşı doğrudan, Z'ye karşı dolaylı hakim şirket; Y ve Z' de bağlı şirket konumunda olacaktır.

Şayet Y şirketinin de başka bir şirkette (W) %50'yi aşan ortaklığı bulunur ise kendi içlerinde Y hakim şirket Z ve W bağlı şirket olacaktır.

Dolayısıyla hakim şirketin, aşağıya doğru %50'yi aşan ortaklığının olması halinde doğrudan veya dolaylı olarak hâkimiyeti elde tutacak, iştirak ettiği şirketler ise bağlı şirket olacaklardır.

Türk Ticaret Kanununun 199. maddesine göre, bağlı şirketler W, Y ve Z'nin bağlılık raporu düzenlemesi zorunludur. Hakim şirket ise ancak, yönetim kurulunun talebi halinde bu raporu hazırlayacaktır.

2. Yukarıda örneklendirilen sermaye çoğunluğu ile sağlanan hakimiyetin yanı sıra, bir ticaret şirketinin başka bir ticaret şirketini yönetebilecek kararları alabilecek çoğunluğa sahip olması da hakimiyet için yeterlidir. Oyda sağlanan imtiyaz hakları ve yönetim organındaki çoğunluk sermaye çoğunluğunu tamamen etkisiz hale getirebilir. Bunun için esas sözleşmede oyda imtiyaz tanınabileceği gibi hakimiyet sözleşmesi veya pay sahipleri sözleşmesiyle de hakimiyet sağlanabilir. Bu çerçevede bazen halka açık şirketlerde %20-30'luk pay sahiplikleri ile hakimiyet kurulabildiği görülmektedir.

Bağlılık raporu; Bağlı şirketlerin kendi aralarındaki ve hakim şirketle aralarındaki ilişkileri ve bu ilişkilerin kayıp/yarar olarak sonuçlarını açıklar. Bu raporun amacı; bağlı şirketin topluluk şirketleri ile ilişkilerinin değerlendirilmesi ve menfaat sahiplerinin kayıplarının denkleştirilmesi hakkında pay sahiplerini bilgilendirmektir. Bunun temelinde ise, hakim şirket karşısında güçsüz konumda olan bağlı şirketin korunması yatar.

Bağlılık raporu, bağlı Şirketin yönetim kurulu tarafından, faaliyet yılının ilk  ayı içinde hazırlanır.

Kanunda bağlılık raporu, herhangi bir makam onayı ya da tescil ve ilan gibi Őartlara baęlanmamıŐtır. Bu durum, raporun dzenlenmeme ihtimali olduğunu akla getirmemelidir. Aksine, Kanun koyucu raporun sonuç kısmında yer alması zorunlu açıklamaların yönetim kurulunun yıllık faaliyet raporuna alınmasını mecbur tutmuŐtur. Yıllık faaliyet raporunu da genel kurulun onaylaması gerektiğinden bağlılık raporunun düzenlenmesi kaçınılmazdır.

Türk Ticaret Kanununa göre; bağlılık raporunun süresi içinde hazırlanmaması halinde, bağlı Şirket yönetim kurulu veya ilgililer aleyhine İKİ YÜZ GÜNDEN AZ OLMAMAK ÜZERE ADLİ PARA CEZASI öngörülmüŐtür. (bir gün karŐılıęı olarak takdir edilen en az 20 TL'dan asgari 4.000,00 TL; en fazla 100,00 TL'dan azami 20.000,00 TL para cezası demektir).

Bilgilerinize sunarız.

Ő.A. Yeminli Mali MüŐavirlik A.Ő.